

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zł. 28 kr., na pocztanie lwowski 5 zł. 12 kr., na wszelkich innych pocztaniach 5 zł. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płać się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 zł. 10 kr. m. konw. Za większe litery płać się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 144.

7. grudnia 1843.

Przegląd artykułów.

Wiadomości zagraniczne: Ameryka. Hiszpania: Barcelona kapituluje, a mieszkańcy jej rozbrojeni. — Twierdza Figueras jeszcze w rękę powstańców. — Stan stronictw w czasie składania nowego ministeryjum. — Królowa Maryja Krystyna do Madrytu zaproszona. — Sprawcy zamachu na życie Narwacza pojmani.
Anglija: Proces O'Connella postępuje, gdyż sąd odrzucił propozycję oskarżonych, o kasację badania tychże.
Francyja: Nowe zwycięstwo w Algierji. — Książę Polignac.
Belgija: Budżet przez ministra finansów izbie reprezentantów przedłożony.
Rosyja: Odnowienie traktatu handlowego z Turcyją.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Zaleszczyk. — Z Sanoka. — Ze Szlązka pruskiego. — Z Wrocławia.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka.

Postępowanie angielskiego rządu przeciw wyspom sandwichskim sprawiło w Nowym Jorku wielkie zadowolenie, gdyż niepodległość ich zaręczona obecnie przez Francycję i Angliję, jest teraz daleko mocniej ustalona, niż przedtém. Dzienniki nowo-jorskie uwielbiają lorda Aberdeen, za rozstrzygnięcie tej kwestyi. — Co do zbliżającego się posiedzenia kongresu, dowiadujemy się, że przynajmniej dwie trzecie części izby reprezentantów do partyi demokratycznej należeć będą. Głównym przedmiotem roztrząsania będzie kwestyja dotycząca przyłączenia się rzeczypospolitej texańskiej do Stanów Zjednoczonych. — Dzienniki nowo-jorskie zawierają potwierdzenie nadesłanej niedawno wiadomości z Meşyku, że angielski mi-

nister zerwał wszelkie dyplomatyczne stosunki z tamtejszym rządem.

Hiszpanija.

Moniteur z dnia 24go listopada zawiera następujące telegraficzne wiadomości z Hiszpanii: »1) Perpignan dnia 21. listopada. Barcelona wczoraj kapitulowała; wojsko Królowej weszło wczoraj do tego miasta; warunki poddania się są prawie takie same, jak tamte, na które Insurgentom w Saragossie zezwolono. — »2) Barceloneta dnia 20go listopada. Powstańcy widząc, że się zbliża powszechne przypuszczenie szturm do Barcelony, posyłałi od dwóch dni komisycję po komisyi do jeneralnego kapitana Sanz dla uzyskania lepszej kapitulacyi niż ta, którą im dnia 11go listopada ofiarowano. Jeneralny kapitan skłonił się do większych przyzwoleń; takowe spowodowane są tém powszechném życzeniem, aby rząd Królowej Izabeli II. wielkim aktem łaskawości i pojednania uświetnić. — W tej chwili wchodzi wojsko do miasta. Blokada jeszcze przez trzy dni będzie utrzymywana. Skompromitowani naczelnicy (szefowie powstańców), których kapitan jeneralny wymienił, udadzą się na pokład francuzkiego statku, który ich do Port-Vendres zawiezie. — »3) Barcelona dnia 22. listopada. Wojsko Królowej zajęło bez trudności wszystkie stanowiska tego miasta; kapitan jeneralny mianował i zaprowadził wczoraj nową municypalność. — Ponieważ uzbrojeni żołnierze milicyi miejskiej dopuścili się excesów przeciw wojsku i odezwali się z buntowniczym krzykiem, przeto wydano dzisiaj *bando*, którym nakazano rozbrojenie wszystkich mieszkańców Barcelony. Ci, którzy w przeciągu sześciu godzin nie złożą swojej broni, mają być śmiercią karani. — Członkowie junty, i niemal stu oficerów korpusu ochotników lub narodowej milicyi miejskiej, odpłyną dziś do Francyi, a to na statku *Cameleon* lub *Pheü-*

eien; są oni zaopatrzeni paszportami od jenerałnego kapitana.« — 4) Bajona dnia 22go listopada. Królewskim dekretem rozkazano odnowić municypalność (*cjuntamientos*) podług istnącej ustawy.

Tak tedy zamek w Figueras jest jeszcze tylko jedną warownią, na której powieła chorągiew wzniesionego imieniem junty centralnej powstania. Między 4000 ludzi, którymi pułkownik Amettler dowodzi, znajdować się ma około 1000 ludzi z wojska liniowego. Amettler kazał wezwać jenerała Prim do ustąpienia z Figueras, a gdy ten się wzbraiał, kazał przez całą godzinę miotać do miasta kule kartaczowe i granaty. Dnia 18go zrobili powstańcy nową wycieczkę, ale takowa nie odniosła również pożądanego skutku, jak wycieczka dnia 16go. Jenerał Prim ogłosił pułkownika Amettler i wszystkich pod jego rozkazami zostających powstańców, za zdrajców ojczyzny.

Z Madrytu dnia 17. listopada. Potrzeba złożenia nowego ministerjum jest powszechnie uznana, a spór toczy się tylko o członków, którzy je stanowić mają. W tej mierze przedstawiają się na teraz trzy różne klasy, z których każda swój osobny program układa.

Najprzód są pewnego rodzaju osoby, które się przyczyniły do upadku Espartera; wszelako widząc się zawiedzione w swoich nadziejach, którymi dawniej kołysane, połączyły się były z swymi przeciwnikami, są teraz przekonane, że chwila urzeczywisczenia ich życzeń jeszcze nie nadeszła. Te osoby, bądź je nazwiemy centralistami, progresistami, lub szczerymi patryjotami, nie ubiegają się o posadę w ministerjum, ale nowemu ministerjum, jakiegokolwiek bądź takowe będzie składu, wojnę wypowiedzą. Na czele ich stoi pan Cortina, którego właściwych dążności politycznych jeszcze nikt nie zgłębił. Być może, iż do tej partji przyłączą się niektórzy występujący ministrowie, mianowicie: Caballero i Aillon.

Druga partja składa się z pewnych młodych ludzi, którzy, jakby za pomocą jakiego nadnaturalnego wpływu czują się być powołani do obalenia można-władczym wyrokiem tego, co im się nie podoba, co w drodze rewolucji jest dokonane i ustawą konieczności potwierdzone, jednakże zamyślają przytém, przynajmniej na teraz, pozostawić formy konstytucyi, w tém przekonaniu, że naród blaskiem ich mądrości i rozwiniętymi później zasługami zaślepiony, da im jak dziecię swęj piastunce nad sobą przewodzić. A że przemagające i nieomylnością obdarzone umysły wszędzie są rzadkie,

przeto partja ta nie może być liczna. Ci ludzie złożyli osobne ministerjum. Żaden z jego członków nie ma lat trzydziestu. W dzienniku *Heraldo* ogłaszają oni swoje polityczne wyrocznie, i we wszystkich niewiernych chcą wnieść to przekonanie, że jenerał Narvaez stoi na ich czele. Szcześciem, że między tą klasą a piérwój nadmienioną, żadna koalicja zająć nie może.

Nakoniec jest wiele osób z wielkim wpływem, które prąd rewolucji uniósł do przystani rozważki. Osoby te uznawają konieczność składu ministerjum, które na istnącém położeniu oparte, nie zamyśla używać znalezionej rumowiska do wystawienia nowych domów karcianych, lecz oględnie korzystając z żywiołów, które uznane są za zdatne, chce nadać tronowi moc, porządkowi i spokojności trwałość, a czynnościom narodu nowy kierunek. Te osoby, składające większość w kortezach, zwróciły swą uwagę na pana Olozaga, i tego, który dotychczas, jako uparta dziewczyna gardził każdą ofiarowaną sobie partjają, postawiły w takiój alternatywie, że teraz, albo musi przyjąć niedogodne krzesło w ministerjum, albo zrzec się na zawsze wszelkiego udziału w sprawach publicznych. A że już zaczyna się zmniejszać piérwsze wrażenie przestachu, jakie na panu Olozaga sprawił zamach wymierzony na życie jenerała Narvaez, przeto minister ten oświadczył onegdaj formalnie, że podejmuje się złożyć ministerjum. Wczoraj przed południem otrzymał od samej Królowej dotyczące pełnomocnictwa, a po południu miał długą konferencyję z występującymi z gabinetu ministrami. Dotychczas zdaje się tylko to być rzeczą niezawodną, że, stósownie do wyraźnego życzenia Królowej, jenerał Serrano jako minister wojny i do nowego gabinetu należąc będzie, chociaż powyżej wymieniona partja dziennika *Heraldo* stawia naprzeciw niemu jenerała Mazarrado. Pan Olozaga życzy sobie widzieć obok siebie swoich własnych poufnych przyjaciół, jako to: pana Cantero ministrem finansów, a pana Luzuriaga ministrem sądu sprawiedliwości. Moderadosowie zaś (w powyżej nadmienionem znaczeniu tego słowa) chcą być reprezentowani przez panów Mon (ministra finansów pod panem Ofalia) i Pidal. Słowem, teraz toczy się spór o to, czy druga lub trzecia partja ma stanowić większość w nowém ministerjum.

Ponieważ widzą konieczność nadania odpowiednego piętna godności i powagi dworowi trzynasto-letniej, zupełnie samej sobie zostawionej Królowej, a któreto piętno nadać mu

może tylko ręka samój do tronu uzdatnionej osoby, przeto ministrowie ujrzeni się spowodowani wezwać Królową Maryję Krystynę do powrotu z Paryża, aby takowa jako matka stanęła obok panującej swój córki, i była oraz opiekunką młodziej Infantki Maryi Ludwika. Królowa Izabela sama poparła to wezwanie własnoręcznym listem, i dla tego nie wątpią, że dostojna jej matka do połączonych tych życzeń się nakłoni. Gońcem od francuzkiego poselstwa, który wczoraj przybył do Paryża, posłała Królowa Maryja Krystyna do panującej swojej córki list, który francuzki sprawujący interesa, książę Glücksberg, miał zaszczyt sam doręczyć Królowej Jój Mości. Doręczanie listów odbywało się dotychczas za pośrednictwem ministerstwa spraw zagranicznych.

Czterej skrytobójcy, którzy do generała Narvaez dali ognia, są uwięzieni i o swoją zbrodnię zupełnie przekonani. Należą oni wszyscy do najniższej klasy ludu i służyli jako żołnierze milicyi miejskiej w pułku strzelców, którym pułkownik Gurrea, poufny adjutant i sekretarz Espartera dowodził. Jeden z uwięzionych, czeladnik rzeźnicki, zeznał wszystko, a mianowicie, że redaktorowi dziennika *Espectador*, którzy umknęli, całym zamachem w chwili, gdy takowy był wykonany, kierowali i z góry zapłacili. Ten czeladnik rzeźnicki otrzymał za swój udział siedm franków; drugi spółwinowajca 40. Przy innym z uwięzionych znaleziono napisaną karteczkę, w której jeden z redaktorów dziennika *Espectador* rozkazał swojej żonie, aby oddawcy pomienionej kartki, pozwoliła z oznaczonej komody wyjąć to, co się w niej znajduje. Sądowa władza przetrząsnawszy pomienioną komodę, znalazła w niej nabite *trabuko*. W skutek zeznań winowajców uwięziono wiele znakomitych osób, a między innymi, brygadiera Leimery, za rządów Espartera gubernatora Madrytu, który na dzień przed wykonaniem zamachu przybył tutaj z Francyi, i niejakiego pana Villabriga, dawnego adjutanta Infanta Don Francisco i szefa artyleryi narodowej milicyi w Madrycie.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Na tygodniowém d. 20. listop. w Dublinie w sali pojednania odbytém zgromadzeniu repealistów, zaproponował O'Connell adres podziękowania do katolickich biskupów w Irlandyi z powodu ich postanowienia nieprzyjęcia ze skarbu państwa żadnego rodzaju płacy w pieniądzech, którato propozycyję jednogłośnie przyjęto. — Późém dr. Gray, protestant, zaproponował następujący wniosek: »Że protestanci w Irlandyi,

członkowie tegoż towarzystwa, pochwalają wielce ten bezinteresowny postępek biskupów katolickich, iż się wzbraniają przyjąć z publicznego skarbu płacę dla swego duchowieństwa, następnie że protestanci w Irlandyi zgadzają się zupełnie z przedstawnionemi w tym względzie zasadami i rezolucyjami wybawcy.« — I tę rezolucyję przyjęto jednogłośnie, poczem pau Gordon wyraził życzenie, aby dla katolickiego duchowieństwa dobra wyznaczono, do któregożo życzenia i O'Connell się przychylił.

Na wiadomość zamieszczoną w gazecie *Times*, iż na najbliższém posiedzeniu będzie zaproponowany wniosek do ustawy, dotyczący opłacania katolickiego duchowieństwa ze skarbu państwa, odbyli wszyscy biskupi i arcybiskupi w Dublinie synod, na którym ponowili swoje oświadczenia z roku 1837 i 1841: »że wszelkiemu rozporządzeniu tego rodzaju, któreby dla niepodległości i czystości religii katolickiej w Irlandyi było z uszczerbkiem, wszelkimi siłami oprzędzić się postanowili.«

Z Londynu dnia 21. listopada. Dziennik *Standard* z dnia dzisiejszego prostuje dawniejsze doniesienia o podróży Królowej i jej małżonka do środkowych hrabstw (Staffordshire i Derbyshire) w ten sposób, że dostojni ci Goście najprzód, a mianowicie dnia 28go b. m. Sir Roberta Peel w Drayton-Manor, a potem dopiero książąt Devonshire i Rutland w Chatsworth i Belvoir-Castle swemi odwiedzinami zaszczytili, i około dnia 7. grudnia znowu do Windsoru powrócą. Do Drayton-Manor przybędzie także owdowiała Królowa. Książę i księżna Nemours nie będą w tej podróży towarzyszyć Jój Królewskiej Mości.

— dnia 24. listopada. Sąd sprawiedliwości Queens-Bench w Dublinie wydał wczoraj swoją decyzyję co do wniosku oskarzonych repealistów względem kasacyi aktu badania. Pomieniony wniosek odrzucono jednogłośnie, a oskarżeni, którzy prosili o dalszą zwłokę czterech dni dla nadesłania swego oświadczenia, byli zmuszeni natychmiast bronić się. Wnieśli oni, »że są niewinni«, a przeto roztrząsanie tej sprawy rozpocznie się niezwłocznie na posiedzeniach, które przez sąd wyznaczone być mają. Pisma ministeryjalne cieszą się tym wypadkiem utrzymując, że prokurator jeneralny naprawił jak najświetniej domniemane swe uchybienia, które przedtém mu zarzucano. Choć może rządowi niewiele zależy na rzeczywistém przekonaniu O'Connella, i chociaż może takowe uważał on już naprzód za wątpliwe, lecz jeżeli rząd przeciwnie poczytuje to za rzecz

daleko większej wagi, aby przez pomieniony proces zatwierdzić przed sądem wszystkie zabiegi repealistów, i aby na podstawie tychże zabiegów mógł zażądać od parlamentu nowych środków odwetu, tedy O'Connell aż nadto przewiduje te plany rządu, i użyje wszelkich sprężyn, aby pertraktację o punkta oskarżenia tak długo zwłóc, jak tylko można, i nie dać, aby się proces przed otwarciem parlamentu dalej posunął. Mamy przeto jeszcze wiele powodów do obawiania się, że postępowanie rządu w Irlandyi nie odniesie pożądaných skutków, lecz owszém sprawi wielkie trudności na najbliższych posiedzeniach parlamentowych.

Francya.

Z Paryża dnia 24. listopada. *Monsieur* z dnia dzisiejszego zawiera następującą telegraficznymi depezmami z Marsylii nadesłaną wiadomość jeneralnego gubernatora Algieryi do ministra wojny: »Z Algieru dnia 20. listopada. Jeneral Tempoure dotarł dnia 11. b. m. pod Malah, o 40 mil na południowo-zachodniej stronie Maskary na obóz Kalifa Sidi-Embarak-Ben-Allah, który zamyslał na południowo-zachodniej stronie Tlemzenu połączyć się z Abd-el-Kaderem. Zbrojna siła jego złożona z wszelkich niedobitków różnych bataljonów piechoty i z części konnicy Emira, została prawie całkiem zniszczona; 400 ludzi poległo na placu a 300 zabrano w niewolę. — Kalif Sidi-Embarak zginął w walce; broń jego tudzież trzy buńczuki przywieziono do Algieru. — Sidi-Embarak był po Abd-el-Kaderze najważniejszym dowódcą.

Pan Polignac sądził, że nie powinien usłuchać rozkazu, który do niego wydał minister spraw wewnętrznych względem opuszczenia Paryża. Marszałek Sebastiani, spokrewniony z panem Polignac przez swą małżonkę, wstawiał się u pomienionego ministra o cofnięcie rozkazu, ale jak się zdaje, bez skutku. Nie można sobie wytłómaczyć tej surowości. Pan Polignac jest już teraz skołatanym na siłach starcem, który się wżaden sposób do polityki nie miesza i przybył tu jedynie, aby w kole swęj familii zimę przepędzić.

W Paryżu wydają obecnie abonantom i wpojedynczej sprzedaży: 1) dzienników ministerjalnych codzień 16,070; 2) konserwacyjnych codzień 12,325; 3) opozycyjnych codzień 56,922; 4) katolickiej kongregacyi codzień 1266; 5) dzienników radykalnych codzień 5787; 6) fourjerystycznych codzień 972; 7) dzienników legitymi-

stycznych, codzień 5458; 8) legitymistyczno-republikańskich, codzień 5600. A zatém ministerjalne, konserwacyjne mają 28,403, konstytucyjna opozycyja 51,211; przeto dynastyczne dziennikarstwo rozsyła codzień po świecie 79,614 dzienników. Opozycyja radykalna włącznie z dziennikami *Commerce*, *Democratie pacifique* (fourjerystyczna) i *Nation* nie ma na przeciw tej armii wystawić więcej jak tylko 13,459 egzemplarzy. Francya ma 34,494,876 mieszkańców, z których, licząc podług wychodzących dzienników, 78 część sta należy do dzienników dynastycznych, 13 część sta do republikańskich, a 9 część sta do legitymistowskich. A przeto tak rzeczpospolita jak i restauracyja nie mają obszernego pola we Francyi; przemagająca liczba jest monarchiczno-konstytucyjna.

Belgija.

Minister skarbu przedłożył dnia 18. listopada budżet izbie reprezentantów. Wydatki podano w takowym na 109,933,274 franków, a dochody na 100,415,567 franków, z czego się więc niedobór 9,517,707 franków okazuje. Pojedyncze wydatki opiewają tak: Dług państwa wynosi 34,297,178; dotacyje 3,309,458; sąd sprawiedliwości 10,901,615; sprawy zagraniczne 995,500; marynarka 1,069,275; sprawy wewnętrzne 5,070,405; budowle państwa 12,305,389; wojna 28,130,000; finanse 11,815,452; nadzwyczajne wydatki 2,044,000 franków. W porównaniu z przeszłorocznym budżetem powiększyły się: sąd sprawiedliwości o 54,000, sprawy wewnętrzne o 218,000, budowle państwa o 455,000 franków; zmniejszyły się: sprawy zagraniczne o 60,000, marynarka o 12,000 i wojna o 1,325,000 franków. Minister skarbu starał się przedłożyć terazniejszy stan finansów i okazał, jak wielki wpływ na tenże stan wywarły polityczne stosunki i układy z innymi mocarstwami, zakończył na tém, że wydatki przewyższają dochody o 9,500,000 franków. Wskazał także możliwość, że przez nowe zasiłki, któreby utworzono, dałby się ten dług w przeciągu kilku lat wyplacić.

Rossyja.

W traktacie handlowym, który dotychczas istniał między Rossyją a Wysoką Portą, było postanowiono pobierać na komorach cłowych po trzy od sta od towarów, które kupcy rossyjscy do tureckich prowincyj wprowadzali lub z nich wywozili. Atoli dla zapobieżenia sporem, które dotychczas między rossyjskimi poddanymi a tureckimi urzędnikami cła z powo-

du dowolnego szacowania towarów i wymierzania przynależnego cla, często się wydarzały, ustanowiły obadwa mocarstwa cłową taryfę. Dotychczasowa taryfa zawarta była w roku 1831 na lat 12 i skończyła się dnia 7. lipca r. b. Rząd turecki życzył sobie przed upływem tego terminu zawrzeć nową taryfę, a rząd rossyjski zezwolił na to. Ta nowa taryfa weszła więc dnia 1. października 1842 w moc obowiązującą: W takowej wyznaczono dokładnie mające być pobierane cło podług istnących teraz cen towarów. Od wszystkich w tej taryfie niewymienionych przedmiotów ma być pobierane cło po trzy od sta podług będącej teraz w obiegu ich wartości. Na przypadek sporów o wartość towarów, ma być pobierane cło *in natura*. Niniejszą taryfę zawarto znowu na lat 12, zaczawszy od 1go października 1842.

N O W I N Y.

W t ó r a o d e z w a.

Jużto kilka miesięcy upływa, jak *Gołąb pożaru*, dzieło na dochód pogorzalców Zmigrodu wydane, opuściło prasę. Po całym kraju naszym rozeszła się przez nasze pismo wiadomość o nieszczęściu tego miasta, które nasz Walenty Chłędowski pięknym swym piórem tak rzewnie opisał; tylekrotnie podnosiliśmy głos nasz w sprawie pogorzalców, tylekrotnie uderzaliśmy na trwogę we dzwony publicznego organu, a przecież dotąd nie rozbiliśmy chmury obojętności, która nam nie daje dojrzeć pogorzeliisk. Miałaby pomoc literacka, gdzieindziej najskuteczniejsza, u nas tylko być zawodną i płonną? Współczucie dla nieszczęścia nawet u obcych nie było u nas zamorską, ale krajową, rodzimą rośliną, jeszcze w tej epoce, kiedy u naszych sąsiadów nie wybiegało toż współczucie za próg domowy, a teraz damyż się cudzoziemcom ubiedz w dobroczynności, kiedy łuna pożaru nasz własny widnokraj szczerwienila? W gazecie teatralnej wiedeńskiej idą nader licznym szeregiem imiona, które dobroczynność dla mieszkańców gór czeskich na swój karcie wpisuje, tysiące tysięcy składa tam współczucie na ołtarzu miłości bliźniego, a nasza kilkumilijonowa ludność może się usprawiedliwić, że miasto Zmigrod dotąd w gruzach leży? Ręk mamy wiele, wszystkośmy odbudować zdolni, a czemuż nie chcemy? — O spieszcie, przez miłość ziomek naszych spieszcie, bo każda chwila; o którą się opóźnicie, oskarży was przed wazem sercem. —

Pięćset egzemplarzy dzieła, czyż to za wiele na tyle tysięcy czytającej i zamożniejszej publiczności? Do tej chwili ledwie koszta druku pokryte. Dla tego żebzemy waszej pomocy, waszej spiesznej pomocy; nie wstydną nam żebrać, bo nasza żebaczka ręka ma wespół z swoją niedolę. —

Wszystkie księgarnie i kantor naszej Gazety stoją otworem. Datek 2 złr. m. k. nie wielki. Oby sprawozdanie które później umieścimy, chlubnie dla nas wypadło!

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej.)

Z *Zaleszczyk*, d. 3. grudnia. W handlu zbożem zawsze jeszcze mało u nas widać ruchu, co także i złym drogą przypisać można. Kozec pięknej pszenicy kosztuje 4 zr. 30 kr., żyta 2 zr., jęczmienia 1 zr. 40 kr., owsa 1 zr. 40 kr. do 2 zr. w. w. — O wódkę mało się dopytują; niektóre gorzelnie mają z tegorocznych ziemniaków do 22 kwart szumówki z korea.

W listopadzie r. b. splawiono Dniestrem do Żwańca (w Rossyi) i do Wołkowiec (na granicy rossyjskiej), na 4 tratwach, 5 galarach i 1 płytwie: 570 kłód drzewa budulcowego, 676 tarcie i 40,000 gatów. Na wspomnianych pięciu galarach należących do państwa w Wołkowiecach, splawiona będzie na przyszłą wiosnę pszenica do Odessy.

Z *Sanoka*, dnia 30. listopada. Na jarmarku u s. Jędrzeja w Rymanowie w poniedziałek dnia 27. b. m. rozpoczętym, było 1200 wołów stadnych grubych dobrej jakości, a 800 nieco mniejszych; z pierwszych sprzedano najdroższą parę po 105 zr. m. k., najtańszą zaś po 80 zr. m. k. i wszystkie poszły w drogę do Ołomuńca, gdyż kupców z Morawii i Szlązka było dosyć. Także i te drugie 800 wołów zostały rozsprzedane, para od 80 do 60 zr. m. k., rozkupiono je najwięcej na opas, do czego Mazury od Krakowa głównie się przyczynili. Parników, których parę set było, sprzedano wszystkie we wtorek, tak iż jarmark w dwa dni zupełnie się odbył. Można by było zżyć łatwo na tym jarmarku daleko większą ilość wołów, gdyż kupca było za nadto. Ponieważ paszy mamy bez porównania więcej niż w przeszłym roku, przeto i wołów więcej na opas postawiono, w nadziei że na wiosnę tak dobrze jak i tej wiosny będą mogły być sprzedane, coby bardzo życzyć należało, gdyż jedyny te jeszcze artykuł, za który pieniądze brać mo-

zna. Zboża przeszłorocznego mało u nas sprzedano, wódki są jeszcze miejscami wielkie zapasy, a tu dotąd cały handel ogranicza się na miejscową potrzebę. Ceny są następujące: korzec pszenicy 6 do 7 zr., żyta 5 zr., jęczmienia 4 zr., owsa 2 zr. 30 kr., ziemniaków 48 kr. w. w. Garniec okowitej po 16 do 18 kr. m. k. za gotowe pieniądze; szynkarzom zaś na kredyt sprzedaje się o parę krajcarów drożej. Na wodkę pojawił się choć jaki taki pokup: w pewnym miejscu sprzedano 18000 garnicy okowitej po 16 kr. m. k.; zdaje się że ta partya pójdzie do Węgier, gdyż zakupili ją speculanci z Dukli. — Gorzelnie są już wszystkie w naszym obwodzie w ruchu; niektóre powiększyły znacznie swe zaciery, bo miejscami mają wielki urządź ziemniaków, t. j. po 15 i więcej z ziarna, a zwłaszcza w gruntach wilgotnemu latu i jesieni sprzyjających; w innych zaś gruntach wilgoci nieznośzących zebrano ledwie 6 do 8 ziarn; w wielu miejscach, gdzie się z wykopaniem ziemniaków nie pośpieszono, śniegi d. 11., 12., i 13go b. m. na jakie dwa łokcie spadły, musiały im zaszkodzić — i teraz dopiero znowu je wykopują. Tegoroczne ziemniaki mało mączyste, i zbyt wodniste, mniej niż bywało, wódki wydają. Co do zboża, to w głębokich górach niemal gołą słomę pozbierano; tak dalece, że jak to mówią »brat brata urodził«; prawda że na kopy jest dwa razy tyle, co w roku zeszłym. Podostatek słomy znaczny, lecz za to siana i koniczyny bez porównania mniej niż przeszłego roku, a do tego siana miejscami od ciągłych deszczów bardzo uszkodzone; nasienie koniczyny osobliwie w górach od ciągłych wiatrów całkiem zniszczone, tak dalece, że miejscami nie a nie go nie będzie; spodziewać się trzeba że to nasienie bardzo podrożeje. Szczęśliwy, kto miał koniczynę za górami i lasami, gdyż tylko w takich miejscach można się tego nasienia spodziewać.

Ze Szlązka pruskiego, w listopadzie. Ażali ceny zboża w niedalekiej przyszłości w górę pójdą, lub spadną, zdania w tej mierze bardzo są podzielone. Atoli z niejaką pewnością dziś już przewidzieć można, iż żyto, jęczmień i owies prędkiej potanieją, aniżeli podrożeją. Z pszenicą zaś zanosi się przeciwnie, i z wielkim podobieństwem spodziewać się można, iż

na wiosnę piękne ziarno podniesie się o połowę swęj dzisiejszej ceny. — Co do zasiewów ozimych, których stan z wiosny wpływać będzie stanowczo na ceny, dziś jeszcze mało co wyrzec można. Prawda iż siewy te odbyły się dość pomysłnie, jednakże nie wszędzie w właściwą porę. W ogóle musiano je później niż zwykle odbyć; z początku bowiem było za sucho, później zaś częste burze stawały na przeszkodzie. Zima w śnieg obfita byłaby podobno w takim stanie rzeczy pożądaną.

Z Wrocławia, dnia 25go listopada. Nasienia białej koniczyny którego w tym roku jest wielki brak, nie widać prawie w handlu; tu i owdzie pokazujące się małe partyje placą według jakości od 20 do 25 talarów pr. za cetnar. — Nasienia czerwonej koniczyny nie nam jeszcze na handel nie dostawiono, a ze Szlązka bardzo mało spodziewać się możemy. — W Galicyi austryjackiej nie spodziewano się w tym roku zebrać więcej tego nasienia jak połowę tej ilości, jaka przy średnim urodzaju bywa; atoli gdy się później pokazało, że i ta nadzieja była przesadzoną, właściciele tego nasienia wstrzymali się z sprzedażą na odstawę zimową na nasz plac, lubo im ofiarowano wyższe ceny od tych jakie są tutaj na miejscu. Cetnar najprzedniejszego nasienia czerwonego koniczu dwa razy czyszczonego placą tu teraz po 17 do 17½ tal. pr., przedniego po 16 do 16⅔ tal. pr., przedniego w gatunku średnim po 14½ do 15½ tal. pr., a średniego i ordynaryjnego po 14 do 11 talarów pruskich.

(Preuss. Handl. Zeit.)

Do dzisiejszego »Dziennika urzędowego« dołączone są tablice pod lit. A. i B., zawierające przegląd małżeństw, urodzonych i umarłych w Królestwie Galicyi i Bukowinie w roku wojskowym 1842, w porównaniu z rokiem poprzedzającym 1841.

TEATR POLSKI.

Jutro: (Po pierwszy raz) *Zydz*, komedyja w 5 aktach, oryginalnie przez Jp. Józefa Korzeniowskiego uspisana.